

Decembris, 2010.

Pārskats

Aicinām iepazīties ar dabas novērojumu portāla Dabasdati.lv 2010. gada decembra darbības pārskatu.

Laiet:

- mēneša foto,
- interesantākie novērojumi novembrī
- konkurs VAI PAZĪSTI,
- kopsavilkums par ziņojumiem un lietotāju aktivitāti.

Foto: Daiga Možeika,
30.12., Salaspils

Sveicam Zaķa gadā!

Pelēkais zaķis (attēlā) ir dienvidnieks, kas Latvijā ienācis vien pirms pārsimts gadiem un dod priekšroku atklātai lauku ainavai.

Sniegotajām ziemām tomēr labāk piemērojies mežainu apvidu mīļotājs un viens no senākajiem Latvijas faunas pārstāvjiem – baltais zaķis. Tas ziemā iegūst baltu un biezu kažoku un ērtas “sniega kurpes” – izplešot matiņiem klātos garos pēdu pirkstus, baltais zaķis var neiegrimstot cilpot pa kupenām.

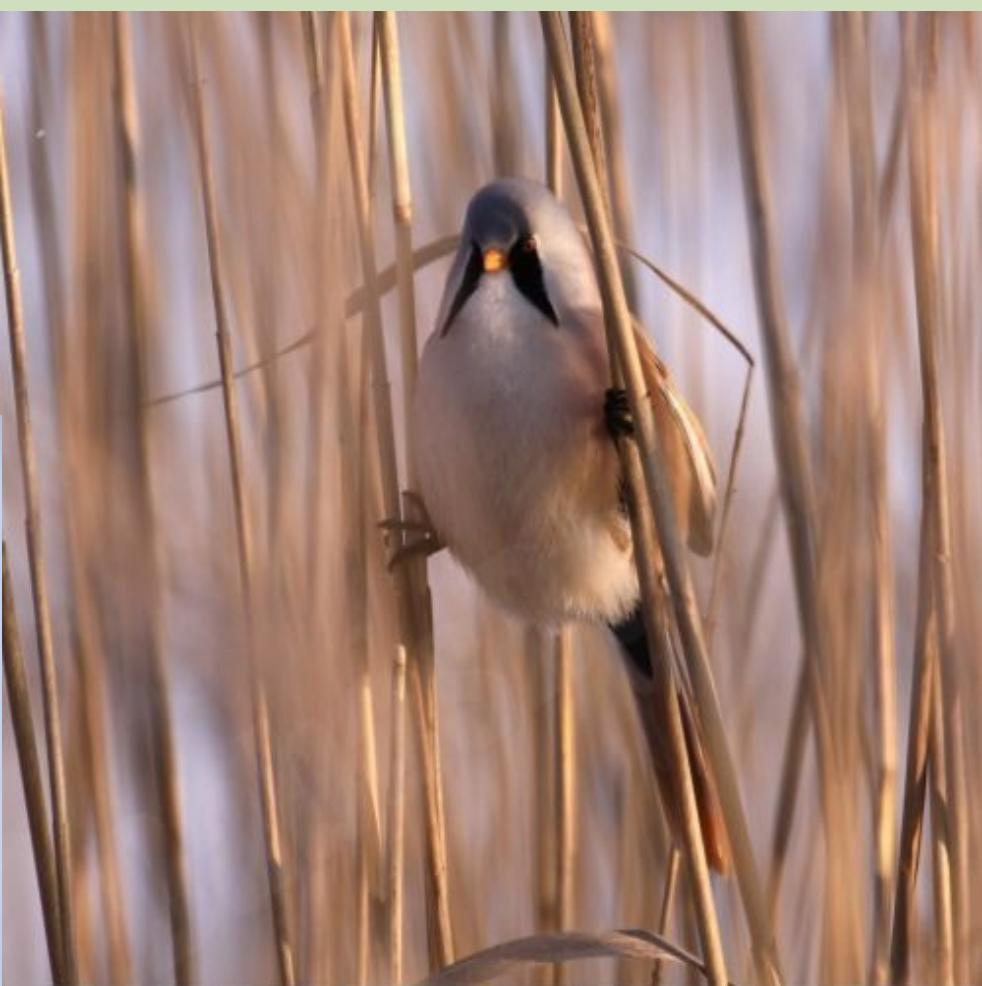
Ne zaķa ļipas šogad!

Dabasdati.lv mēneša foto

Vērtē dabas fotogrāfs Uģis Piterāns

Pa labi: Iai gan decembris ar sauli nelutināja, šo bārdzīlītes foto pie Kaniera ezera izdevies nobildēt ziemas skopajos saules staros, tādēļ attēla interesantās gaismas to izceļ starp citām fotogrāfijām.
Foto: Andris Poišs, 04.12., Engures nov.

Apakšā: svītrainā pūce – vienu no mēneša interesantākajiem novērojumiem apstiprina arī labs foto.
Foto: Dainis Jansons, 23.12., Valkas nov.

Interesantākie novērojumi

Putni

Lauku zvirbulis, 16.12., Jūrmala

Piemājas putnu barotavā novērots albīns lauku zvirbulis, kura sugas piedeļi tomēr var noteikt pēc tumšāka laukuma uz vaiga.
Ziņoja/foto: Laine Ķīse

Zīdītāji

Ūdeņu naktssikspārnis,

19.12., Raunas nov.

Līdz šim Latvijā tikai dažas reizes novērots ziemas guļā piemājas sakņu pagrabā. Visbiežāk ziemo cietokšņos, bunkuros, alās, lielos muižu pagrabos.

Ziņoja: Dainis Bērziņš, foto: Andris Klepers

Putni

Parastā ūbele, 13.12., Liepāja, ziņoja/foto: Selga Bērziņa

Šai sugai decembrī konstatēts **pirmais ziemošanas gadījums Latvijā**. Parastās ūbeles pie mums ir diezgan raksturīgas ligzdotājas, tomēr rudeņos mēdz aizceļot visai agri, uz tālajām ziemošanas vietām Dienvidāfrikā. S. Bērziņa stāsta, ka parasto ūbeli pamanijusi bariņā kopā ar četrām gredzenūbelēm pie putnu barotavas savā dārzā. Decembrī šis ūbelu bariņš regulāri viesojies barotavā. Interesanti, ka gredzenūbeles radinieci labi pieņem unuzmanna – poštoes prom no barotavas, tās ar knābi piebiksta parasto ūbeli – laiks doties tālāk. Kopš Ziemassvētkiem gan parastā ūbele iejutusies lielākā gredzenūbelu barā (ap 50-70 putnu), kas lielākoties uzturas blakus ielā. Novērots, ka parastajai ūbelei barotavā vislabāk garšo rapšu sēklas, tā izvēlas arī kviešu graudus, putraimus, linsēklas, reizēm arī pa kādai pīlādžogai. Ziņai par interesantu novērojumu izskanot, parasto ūbeli braukuši skatīties ļoti daudzi putnu vērotāji no visas Latvijas.

Putni

Lapzemes stērste, 22.12., Liepāja

Ziņoja: Mārcis Tīrums, foto: Māris Strazds

Lapzemes stērste Latvijā parasti novērojama pavasara un rudens migrācijas laikā, tā ir reta, bet regulāra caurceļotāja, vismaz piejūras zonā. 22. decembrī šis putns **pirmo reizi reģistrēts Latvijā ziemas laikā**. Stērste konstatēta pie Liepājas graudu termināla, kas piedāvā izcilus barošanās apstākļus daudzām ziemojošo putnu sugām.

M. Tīrums stāsta, ka uz Liepāju devies, piedaloties gada īsākās dienas putnu vērošanas akcijā. Lapzemes stērsti pirmais pamanijis braucienu līdz biedrs M. Strazds, kas fotografējis žubītes. Kopā ar žubītēm, dzeltenajām stērstēm un zaļžubītēm barojies arī retais putns, un novērojumu apliecinā arī foto.

Skandināvijā ligzdojošās Lapzemes stērtes parasti zimo Rietumeiropā, retāk centrālajā Eiropā, un ziemotāju skaits pieaug austrumu virzienā – Ukrainā, Kazahijas dienvidos, Mongolijs un Ķīnā.

Konkurss VAI PAZĪSTI?

Arī šomēnes aicinām –
nosaki abas šeit redzamās sugas
un atbildes **līdz šā gada
23. janvārim** sūti uz
e-pastu: ilze.kuze@ldf.lv

Šoreiz desmit pareizo atbilžu
autori saņems balvu –
2011. gada kalendāru, kas veltīts
Latvijā un Eiropā retajam
grīšļu ķauķim.

Lai izdodas!

Dabasdati.lv

Dabasdati.lv ir divu sabiedrisku
dabas aizsardzības organizāciju –
Latvijas Dabas fonda un Latvijas
Ornitoloģijas biedrības – sadarbības
programma. **Dabasdati.lv** aicina
ikvienu dabas draugu ziņot par
novērojumiem dabā – Latvijas
savvaļas augu un dzīvnieku sugām.
Ikviens var arī ievietot šeit dabā
nobildēto, lai ar ekspertu palīdzību
atpazītu novēroto. Tas ir interesanti
pašam un lietderīgi dabas
aizsardzībā strādājošajiem.

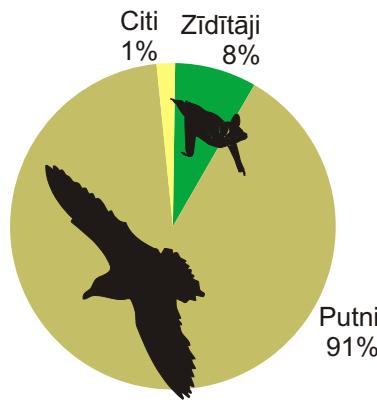
Dabasdati.lv mērķis ir veicināt
Latvijas dabas vērtību apzināšanu
un aizsardzību, izglītot sabiedrību
un veicināt tās dialogu ar
zinātniekiem un dabas
aizsardzības speciālistiem.

Dati

2010. gada decembrī Dabasdati.lv:

- saņemts 1011 novērojums (sadalījumu pa organismu grupām skatīt pa labi),
- ievietotas 376 fotogrāfijas,
- apmeklējumu skaits – 4545, no tiem 3711 no Latvijas, 834 – no ārvalstīm.

Decembris, 2010.

Žurnāla "GEO" janvāra
numurā sadarbībā ar
Dabasdati.lv lasi par
sniega kupenu virtuozi
balto zaķi.